

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXXIV (68) • ŠTEV. (Nº) 3

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 15 de enero - 15. januarja 2015

SOVRAŽNIKI SVOBODE

ANDREJ M. POZNIČ

Slovenci se lahko pohvalimo, da živimo že skoraj četrto stoletje v svobodi. Ko smo čas »po svobodi« zamenjali za svobodni čas, je morda kdo pomislil, da je zdaj to in ne bo potrebno narediti ničesar več. A svoboda ni dobrina, ki jo enkrat pridobiš in za vedno ohraniš. Svoboda je zahtevna in nikoli do konca pridobljena. Svoboda je poročena z odgovornostjo, kajti le svoboda naredi iz človeka popolnoma odgovorno osebo in odgovornost omogoča ohranjanje svobode, ki nam je tako dragocena. Kdor ni odgovoren, ni svoboden, kdor ni svoboden, ne more biti odgovoren, ampak potrebuje skrbnika, ki bo odločal namesto njega. Napadi na ta »zakonski par« se vrstijo tako z ukinitvijo svobode, kakor z odvzemanjem odgovornosti in posledično tudi svobode. Družba in posamezniki se moramo torej truditi, da si ne dovolimo ukinitve svobode, ki smo si jo proti vsakovrstnim tiranom pridobili, a moramo skrbeti tudi za to, da nam ne bi odvzeli odgovornosti, ker bi to posledično uničilo tudi našo osebno in družbeno svobodo. Skrb za svobodo je torej moja, tvoja, naša, sistemska, državna, evropska, svetovna. Vsi pa moramo skrbeti, da bo svoboda ostala poročena z odgovornostjo, sicer spodkopavamo njene najgloblje temelje.

Med nami pa so zelo glasni mnogi, ki se čedalje bolj jasno kažejo kot uničevalci svobode. Tega seveda ne delajo s splošnim napadom na svobodo, kakor je to delala vsaka komunistična partija z revolucijo, ampak s tako imenovano »salami tehniko«. Zdaj omejujejo svobodo tu, zdaj odvzamejo odgovornost tam ... Končni izid takega postopanja pa je zatohla in propadajoča družba, ki je prav tako totalitarna in nesvobodna kakor titoizem. Posebej na udaru s to »salami tehniko« je pravica do ugovora vesti. Ne le pri nas, temveč povsod po svetu smo pričali uničevanju in omejevanju pravice do ugovora vesti v korist onih, ki si prisvajajo pravico do umora.

Ugovor vesti je pravica, ki so jo mnoge države priznale vojaškim nabornikom. Najprej so bili oporečniki pravi heroji, ker so zaradi zvestobe svoji vesti morali pretrpeti preganjanje in zapor. Kasneje se je to izrodilo v množični izgovor, da ni bilo potrebno obleči vojaške sukne. Šlo je torej za obliko sebičnosti, ki izhaja iz individualizma in ni bilo v ničemer več povezano s tistim pravim, prvinskim ugovorom vesti. Zdaj so tako ali tako večinoma ukinili obvezno vojaško službo. A ugovor vesti je vmes kot iskra svobode preskočil na druga področja našega življenja. Ugovor vesti uveljavljamo takrat, ko se stvari, ki jih zahtevajo od nas zakon in družba, ne skladajo z našim osebnim prepričanjem. Ker je vest najvišja osebna moralna avtoriteta in smo jo dolžni ubogati, sicer grešimo in smo neskladni s samim seboj, moramo biti pripravljeni za to istovetnost tudi kaj žrtvovati. V primeru ugovora vesti žrtvujemo »mir v družbi«. Jasno pa je, da smemo uveljavljati ugovor vesti le takrat, ko gre za višjo vrednoto. Ugovor vesti je stvar moralne zavesti in zato prestopa ozke meje pozitivne zakonodaje. Merilo ugovora vesti je lahko le moralna zakonodaja, ki jo najbolj konkretno izraža dekalog.

Mnogi zdravniki po svetu uveljavljajo ugovor vesti ob čedalje bolj napadalnih zahtevah po ubijanju. Naj si gre za splav, ki je umor nerojenega otroka ali evtanazija, ki je umor težko bolnega ali ostarelega, zakonodaja pod težo zagovornikov smrti sili zdravnike v početje, ki je v nasprotju s človečnostjo, z njihovo poklicno etiko in z osebnim prepričanjem, ki priznava nedotakljivost in celovitost človeškega

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pogled na svet

Tudi minister za Slovence po svetu, Gorazd Žmavc, se je udeležil srečanja diplomatov.

prihodnost, ki presega posamezni mandat.

V sredo je nato zbrane na Brdu pri Kranju nagovoril še predsednik državnega zbora Milan Brglez. Diplomatom je priznal, da so proračunska sredstva za diplomacijo okleščena, medtem ko pričakovanja javnosti in politike niso manjša, kvečjemu večja. Zato je treba z danimi sredstvi po njegovi oceni delovati učinkovito in jih maksimalno ciljno usmeriti. Med ključnimi nalogami za letošnje leto so po njegovem udejanjanje arbitražnega sporazuma o meji med Slovenijo in Hrvaško, uresničevanje sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice o deviznih varčevalcih nekdanje Ljubljanske banke, pa tudi varnostni izzivi po svetu.

Tudi v zunanjem pogledu omenimo, da se prejšnji predsednik države Danilo Türk namerava še naprej potegovati za visoko mednarodno funkcijo, in sicer za položaj generalnega sekretarja Organizacije Združenih narodov. Sedanjemu sekre-

tarju Ban Ki Moonu drugi petletni mandat sicer poteče šele 31. decembra 2016, a bodo naslednika izvolili že pred tem. Vlada Mira Cerarja Türkovo kandidacijo pozdravlja, tudi predsednik republike Borut Pahor je dejal, da bi jo podprl, je pa precej kritična opozicija, še posebej SDS in NSi. Predsednica slednje Ljudmila Novak je spomnila na nekatere njegove korake, ki so v preteklosti delili narod. Tudi po besedah poslanca Branka Grimsa v SDS kandi-

dature ne podpirajo zato, ker Danilo Türk ne spoštuje ustreznih vrednot. Ob tem je znova spomnil na Türkove izjave, da je izražanje mnenja o Hudi Jami na dan slavljenja dneva žena drugorazredna tema, in na to, da je z državnim redom odlikoval republiškega sekretarja za notranje zadeve v prejšnjem sistemu Tomaža Ertla. Türkovo kandidacijo je primerjal s komisarsko sago Bratuškove, češ da tudi on na volitvah ni dobil drugega mandata.

Evropski poslanec Lojze Peterle je pretekli četrtek na evropskem večeru ob 25. obletnici ustanovitve Demosa gostil nekdanje predsednike demokratično izvoljenih strank. Kot je dejal, na Slovenskem ni bilo bolj širokega političnega projekta, kot je bil Demos. Ivan Oman, Vitoslav Gros, Dušan Plut, Hubert Požarnik in Dimitriji Rupel, akterji Demokratične opozicije Slovenije, ki je bila koalicija demokratično izvoljenih strank, so v četrtek obujali spomine o tem, kako so se odločili za Demos.

Nova Slovenija

Svet Nove Slovenije je na seji za podpredsednika stranke potrdil Ivo Dimić in Jožefa Horvata, glavni tajnik stranke pa je ostal Robert Ilc. Predsednica Ljudmila Novak je v izjavi za medije poudarila, da se bodo tudi vnaprej trudili dostojno zastopati vrednote krščanske demokracije. Predsednik sveta stranke je postal Matjaž Trontelj, njegov namestnik pa Bernard Memon.

Novakova je v izjavi za medije pojasnila, da je opravila razgovor tudi z njenim protikandidatom na novembrskem kongresu, dotodanjim podpredsednikom NSi Alešem Hojsom. Povabila ga je h konstruktivnemu delovanju, sta se pa strinjala, da bi le stežka deloval v vodstvu NSi, če se ne strinja v zadostni meri s politiko stranke.

Jaz sem Huda jama

JANEZ PIRNAT

V dneh po tragediji v Franciji mi je pisal moj sodelavec in prijatelj Yves, še vedno v šoku zaradi nesmiselnega pokola v Parizu. Seveda sem mu izrekel svojo podporo in obsodil nepojmljivi izbruh nasilja; tega mora odkloniti vsakdo, ki ima vsaj trohico pameti, sočutja in dostojanstva in to ne glede na to, ali se napadalec piše Breivik ali Kouvachi ali pa Maček. Četudi so novinarji kdaj presegli mero dobrega okusa, za umor ni nobenega opravičila.

Svobodna Francija se je dvignila enotno in se poistovetila z geslom »Jaz sem Charlie«. Tudi v Sloveniji je ta zapis skoraj ponarodel in z njim ni na prvi pogled nič narobe. Toda prav ob tem zapisu in ob pokolu ljudi v Parizu, so se mi nenadoma zvrstile

pred očmi podobe smrti iz vsakomur znane slovenske Hude jame, z vsemi popolnoma nedolžnimi žrtvami, ki so izkusile prezgodnjo in še mnogo bolj grozovito smrt. Zakaj v Sloveniji nismo izumili gesla »Jaz sem Huda jama«? Kako to, da smo Slovenci tako hitro solidarni s tujimi žrtvami, ne zmoremo pa sočutja in solidarnosti do naših tako številnih mučencev in pričevalcev? Morda bomo pa le kdaj zmogli in vzklknili: »Jaz sem Huda jama!«? Zaradi pobitih nedolžnih ljudi, zaradi deklških kit, ki so čakale 70 let na svetlobo, zaradi vase potegnjenega, skrivnega žalovanja njihovih svojcev, zaradi strahotnega zla in neizmerne sovražnosti in zaradi takšne in drugačne krivde krvnikov, ki so bili naše krvi in izvorne kulture.

Zato ti odgovarjam, dragi Yves, res je, zaradi solidarnosti do svobode in

iz spoštovanja do tebe ti lahko rečem jaz sem Charlie, ampak še mnogo prej sem bil Huda jama, zaradi krute smrti sorojakov, ki so umrli nedolžni, zaradi tega, da bo tema tega sveta zbledela ob svetlobi njihovega vstajenja, zaradi žalosti in trpljenja njihovih svojcev, ki bi ga morali ubesediti, da bo zmoglo prepluti morje zla, zaradi sovražnosti, ki so ga izbruhali še vedno neodkriti morilci in njihovi komunistični gospodarji.

Zaradi njih, zaradi svojcev slovenskih žrtev, zaradi sočutja z njimi, zaradi globin žalosti in teme, ki je zaznamovala njih vse in vse nas, se moram okleniti jasne odločitve, da za nasilje nikoli ne sme biti mesta v našem občestvu.

Moj dragi Yves, jaz sem najprej Huda jama.

(Časnik.si)

NAŠE REVIJE - MEDDOBJE

Številka 1-4 v letu 2014

Kot krona vsega plodovitega delovanja Slovenske kulturne akcije, ob 60-letnici naše ustanove v tem letu, je uredništvo pripravilo jubilejno številko kulturne revije Meddobje (Entresiglo). Tako kot je po eni strani že tradicionalno, pa je po drugi strani vedno presenetljivo in izvorno gradivo letne revije Slovenske kulturne akcije izšlo na več kot 200 straneh bogatega, zanimivega in raznolikega branja: poezija, proza, literarna študija, likovni prispevki, intervju in še marsikaj.

Na tako pomembni jubilej so se odzvali s svojimi mislimi akademik Zorko Simčič (Slovenija) »Šest desetletij življenja«, pisatelj in sourednik Lev Detela (Avstrija) »Duhovni potencial Slovenske kulturne akcije ob njeni šestdesetletnici«, prof. Andrej Rot, večletni predsednik SKA (Slovenija) »Svetovljanstvo SKA« in naš pesnik iz Tokia jezuit Vladimir Kos s poezijo posvečeno tej pomembni obletnici. Predsednica SKA dr. Katica Cukjati je tudi podala svoje misli pod naslovom »Občudovanje, zahvala in prihodnost«.

V tem Meddobju so predstavljeni z eno poezijo vsi naši člani literarnega odseka, pokojni in živi, ki so se posvetili tej literarni stroki.

Prav tako lahko preberemo izstopajoče odlomke naših najpomembnejših članov, ki so se pa izkazali na področju proze, filozofskih in socioloških razmišljanj (dr. Tine Debeljak, dr. Mirko Gogala, dr. Milan Komar, dr. Marko Kremžar, Ruda Jurčec, prof. Alojzij Geržinič, odvetnik Božidar Fink in drugi).

V tej številki Meddobja je objavljeno v celoti predavanje prof. Martina Sušnika, ki ga je imel na večer v spomin dr. Milana Komarja.

Iz Združenih držav Severne Amerike pa nam je poslal svoj zanimiv prispevek-povzetek dr. Edi Gobec (ZDA) o slovenskih ameriških

izumiteljih in inovatorjih.

Lev Detela nas obdari z uvodnim delom daljšega proznega teksta o Sarajevu 1914 in prvi svetovni vojni, ki je osnovan na v dveh samostojnih paralelnih variantah: »Morda je bilo popolnoma drugače/Sarajevo 1914«. Avtor nas iz leta v leto preseneča s svojimi tematikami in literarnem načinu pripovedovanja. Kot neke vrste poklon svoji pokojni ženi nam je tudi poslal prispevek »Obsežna štirijezična antologijska izdaja pesmi Milene Merlak Detela«.

Prof. Vinko Rode nam predstavi zanimiv članek o Alojziju Rebuli ob pisateljevi 90-letnici.

Predsednica SKA pa je imela za to izdajo intervju z arh. Marjanom Eiletzom, ki je deset let, z velikim uspehom, predsedoval naši organizaciji. Za to številko Meddobja nas pa arh. Marjan Eiletz tudi preseneča z zanimivo, napeto in krasno črtico »Pravljica o Marjetkinem čudežu«.

Znanstveno literarno raziskovalno temo o enem naših prvih članov

SKA, pisatelju Lojzetu Novaku, pa nam je iz Slovenije doprinesla univerzitetna diplomirana bibliotekarka Sara Horvat. Teme Novakovega opusa se je lotila natančno in s temeljito raziskovalno podlago.

Posebno poglavje v tej jubilejni številki je posvečeno našim pokojnim članom od leta 2009-2014.

Namesto klasične likovne priloge objavljamo v tej številki vse naše likovne umetnike z osebno fotografijo in s fotografijo ene njihove stvaritve. Za pripravo tega gradiva ima zaslugo naša neumorna, odgovorna ter požrtvovalna vodja likovnega odseka prof. Andrejka Dolinar Horvat.

Ta številka Meddobja ima tudi posebno poglavje »Iz arhiva«, kjer so poleg zanimivih fotografij tudi nekateri članki iz biltena Glas, ki nam razodevajo marsikaj o bogati zgodovini naše organizacije.

Obeležili smo tudi **Schwentnerjevo priznanje** v letu 2014 in podelitev **Zlatega častnega znaka Republike Slovenije** naši organizaciji.

Kvaliteta celotne izdaje, kriterij pri izbiri gradiva in njegove predstavitve v Meddobju, pa sta zasluga glavnega urednika časnikarja Toneta Mizerita. Korektore in lektoriranje so bili na skrbi prof. Metke Mizerit; za oblikovanje revije jubilejnih platnic, pa je poskrbela oblikovalka Monika Urbanija Koprivnikar.

Revija se izdaja s sofinanciranjem *Urada vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu*.

Meddobje je tiskala Editorial Baraga. Posebna zahvala vodju tiskarne Janku Barletu za razumevanje in podporo.

Zahvaljujemo pa se tudi tistim, ki so s prostovoljnimi in brezplačnimi delom kot pesniki, avtorji proze, člankov in umetniki omogočili izdajo jubilejne revije Meddobje.

K.C.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Pretekle dni se je nadaljeval boj med sodno in izvršilno oblastjo. Vlada se ne more sprijazniti z dejstvom, da sodniki postajajo vedno bolj neposlušni in se boji, kaj bo, ko bodo morali sedanji funkcionarji zapustiti oblast.

Tožilci spotike. Zadnje čase se spopadi sučejo okoli imenovanja tožilcev. To zadevo smo svoj čas že razložili na teh straneh. Nov kazenski zakonik predvideva, da bodo tožilci in ne preiskovalni sodniki vodili raziskave in predstavljali tožbe. Namen je, da se postavi trden jez, ki naj bi zaustavil vodovje preiskovanja primerov korupcije, v katere naj bi zapadla sedanja vlada. Ključne položaje naj bi zasedli »zvesti« tožilci, katerih glavna naloga naj bi bila, da preprečijo raziskovanje kočljivih primerov. To bi bilo toliko lažje, ker za imenovanje tožilcev ni potreben zahtevni postopek kot za sodnike, ki jih potrdi svet magistrature, kjer vlada nima absolutne večine. Sedanja generalna tožilka Alejandra Gils Carbó je že imenovala 16 novih tožilcev. Pa je bila proti temu imenovanju vložena tožba in pristojni sodnik je imenovanja začasno razveljavil. Zakaj? Imenovani so bili v sklopu novega zakonika. A ta bo stopil v veljavo šele po odhodu sedanje vlade- Gils Carbó je torej postopala nezakonito. Tudi v dveh drugi primerih je pristojna zbornica razveljavila imenovanje. Vladna strategija je tako zabredla v nevarno močvirje. Da se izmota iz tega sedaj vlada išče možnost, da bi v parlamentu določila nov, bližnji datum, ko naj zakonik stopi v veljavo. Časa ni več veliko. Dejansko se nahajamo v volilnem letu, ko se že skoraj začnejo volilne kampanje. Avgusta bodo primarne volitve, oktobra predsedniške. Decembra se vlada poslovi. Komaj je torej še čas, da v zakonitih rokih uveljavijo svojo voljo in si zagotovijo sodno varnost za dobo po odhodu.

V iskanju nedotakljivosti. »Imuniteta« je tista čarobna beseda, a tudi čarobno stanje, ki jo iščejo vladni funkcionarji za dan po volitvah. To v Argentini ni nič novega. Prejšnji predsednik Menem, ki ima kar nekaj sodb (in obsodb) na grbi, mirno sedi v senatu, v strateški povezavi s sedanjo vlado. Daj-dam. Nedotakljivost za glas. Nekaj takega išče kirchnerizem, za gospo, za dobo, ko se bo morala posloviti. Na izbiro je bilo nekaj možnosti: senatorka, prva na kandidatni listi za poslance? Teško bi bilo sprejeti, da se s predsedniškega mesta »poniža« do poslanske zbornice. Pa se je pojavila še tretja alternativa: poslanka v sestavi južnoameriškega parlamenta (Parlasur), podobnega evropskemu, ki zaseda v Bruslju. A ta bo začel delovati šele leta 2020. In druge države nimajo predvidenega direktnega glasovanja, niti poslanske imunitete. Nič zato: vlada je osnutek poslala v parlament in poslanci ter senatorji so vse to potrdili. Celo, da sodna nedotakljivost velja takoj po izvolitvi, ne šele po nastopu. In zanimivost? V senati niso imeli zadosti prisotnih parlamentarcev, da bi lahko zasedali. Pripeljali so že omenjenega Menema, da je kot zadnji zagotovil quorum. Pa tako so ga (in ga še) kritizirali. Roka umiva roko ...

Politični premiki.

Omenili smo bližajoče se volitve. Tudi v tem se vlada srečuje z rastočimi problemi. Kar nekaj provinc bo predhodno sklicalo volitve guvernerja in lokalnih parlamentov, ker se bojijo, da bi jih vladni padec potegnil za seboj. A že primarne (predhodne) volitve so problem. Vlada nima vrednega, priljubljene kandidata. Buena-saireški guverner Scioli, ki je najbolje uvrščen, pa ne uživa simpatij predsednice ne ostale vlade. A predsednica ga bo končno morala potrditi. Nobe-nega dvoma namreč ni, da daleč prekaša vse notranje tekmece. Morda bi mu ne šlo tako gladko, če bi se gospa končno odločila za koga drugega. A to bi bil zanjo velik riziko. Kakšno avtoriteto bi ohranila do konca mandata (štiri dodatne mesece), če njen kandidat ne bi zmagal niti na notranjih volitvah? Na levi se radikali in socialisti zelo trudijo, da bi obudili sporazum UNEN, ki je po polemikah okoli sodelovanja z Macrijem precej zaspal. Macri zaradi teh polemik vztrajno napreduje in ga ankete postavljajo na prva mesta. Massa pa se je ponovno zagnal v kampanjo in kot glavno točko objavlja načrte za povečanje javne varnosti. Dobro ve, da je to glavna skrb prebivalcev (volivcev). Zadnji teden mu je uspela zanimiva poteza. Objavil je povezavo s politično formacijo De Narváeza, ki je pred štirimi leti premagal samega Kirchnerja. S tem je precej povečal svoje glasove, a se tudi zapletel v polemiko. De Narváez hoče biti kandidat za guvernerja. A za to mesta se puli še marsikateri v njegovih vrstah. Za koga se bo odločil?

SOVRAŽNIKI SVOBODE

(Nadaljevanje s 1. strani)

življenja od rojstva do smrti. Zanimivo je, da mnogi, ki zagovarjajo splav in evtanazijo, glasno izražajo svoje zgražanje nad smrtno kaznijo in ji nasprotujejo. Nočejo pa opaziti, da so s tem nekoherentni sami s seboj, kaj šele, da bi to priznali.

Pritiski in diskvalifikacije ter pravcate grožnje zagovornikov ubijanja nekoristnih in nezaželenih (kdo spada v to kategorijo seveda odločajo popolnoma samovoljno tisti, ki se jih hočejo znebiti) na zagovornike življenja in spoštovanja drugega, postajajo nevzdržni. Najprej gre za prefinjeno oblikovanje javnega mnenja skozi običajne medijsko-šolske kanale. Čedalje bolj pa se pojavlja tudi zakonodajni pritisk, ki izrecno prepoveduje ugovor vesti zdravnikom. Utemeljevanje razodeva vso paranojo kulture smrti: če bi vsi zdravniki uveljavili ugovor vesti, pravijo, potem ne bi mogli več splavljati, t.j. ubijati nerojenega človeka. S tem bi de facto, trdijo, ukinili »pravico do splava« (splav seveda ni nikakršna pravica, ampak grozljiv umor, znašanje močnejšega nad nedolžnim in nebogljenim človekom). Zagovorniki abortusa torej hočejo imeti in vsakomur vsiliti, če se jim tako zahoče, možnost, da bi vsakega zdravnika lahko spremenili v morilca, četudi je to proti vsej poklicni etiki, zdravništvu kot takemu in osebni moralni integriteti vsakega od njih. Zdravnik namreč hoče pomagati, da bi živeli in to čim bolje in čim dlje. Nihče ne izbere zdravniškega poklica zato, da bi pobijal. Ta zakonodajni in javnomnenjski pritisk na svobodo vesti pa znova odpira boj, ki je bil nekoč že dobojevan. Zdaj ne gre več

za uniformo in puško, zdaj gre za bele halje in zanikanje dejstva, da je spočeto bitje človek od tistega blaženega trenutka do smrti. Ugovor vesti bodo najpogumnejši spet uveljavljali zaradi svojega resničnega prepričanja, čeprav bodo preganjani, zatirani in jih bodo tudi po nedolžnem zapirali. Kot nekoč, tako v bližnji prihodnosti, če ne bomo proti tej novi stari fronti zoper svobodo dvignili svojega glasu vsi, ki nam je svoboda v trajni zvezi z odgovornostjo svetinja, ki je nočemo izgubiti.

Zagovorniki smrti pa se bodo čedalje bolj jasno razodevali kot uničevalci svobode v imenu svojih »človekovih kapric« in mentalitete neodgovornosti. Zdaj gre za pravico do ugovora vesti v zdravstvu, kasneje bo prišlo na vrsto kaj drugega. Če ne bomo dvignili glasu proti onim, ki imajo polna usta napačno razumljene svobode in zagovarjajo vsemogočno državno kontrolo na škodo odgovornosti, bomo kmalu na vrsti tudi sami. To zgodbo že poznamo iz komunizma in vsakega totalitarizma.

(Časnik.si)

RAZMIŠLJANJA
OB ZMEDI

Za svoje odločitve na življenjski poti je človek odgovoren najprej sam. Ker pa smo vsi poklicani na isto potovanje ter stopamo po isti stezi skozi čas, do neke mere vpliva naš korak na hojo vseh, zato smo odgovorni tudi zanje.

MK

MPZ SAN JUSTO

Božični prazniki so res lepi: vse kipi, vse se raduje, vsem je toplo v srcih, ki milo pričakujejo rojstvo Odrješnika.

Kakšen bi bil božič brez petja?!

Že vrsto let, **Mešani pevski zbor San Justo** božični čas krasi s kvalitetnimi koncerti. Tudi letos smo bili prijetno presenečeni, ko smo na nedeljo, 14. decembra zvečer, obiskali moronsko stolnico, kjer se je zbor predstavil v spremstvu s drugima dvema prijateljskima zboroma.

Na koncertu so peli, poleg že omenjenega sanhuškega slovenskega zbora - ki ga spretno in profesionalno vodi prof. Andrejka Selan Vombergar z dopolnilom vokalne tehnike Marcela Brule - še **Coro femenino de la Municipalidad de Hurlingham** ter **Coro estable municipal de Hurlingham**, katera vodi dolgoletni prijatelj MPZSJ, maestro Diego Alfredo Pérez. Diego Pérez je kot pianist spremljal sanhuški zbor na uspešni, nepozabni turneji po Evropi leta 2012; sam je tudi s svojim zborom obiskal

Božično-novoletni koncert

Slovenijo na turneji. Gostovali so v frančiškanski cerkvi v Ljubljani, kjer so takrat zapeli pesem *Sonce že zahaja*. Na njihovo prošnjo je bila pesem vključena v letošnjem božičnem koncertu.

Izbor repertoarja je bil barvit in pester, vključeno s nekaterimi skladbami izredno zahtevne a magistralno izvršene. Od vokalnih interpretacij a *capella* s spremstvom klavature in od klasičnih mednarodnih božičnih spevov vse do slovenskih in latinskoameriških skladb, so se pesmi prepletale v ubrani mavrici.

Najprej se je predstavil ženski zbor občine Hurlingham, ki je zapel *Alma Redemptoris Mater - G.P. de Palestrina; Salmo 150 (Genfi Zsoltár) - Zoltan Kodaly* ter istega avtorja še *Ave Maria in Noches en la Montaña* in tako zaključil nastop z *Crux Fidelis (Alberto Balzanelli)* in *Ave Maria (Franz Xaver Biebl)*.

Sledila je izvedba Mešanega pevskega zbora San Justo, ki se je predstavil s sledečimi skladbami: *Transeamus usque Betlehem (von J. Schnabel); And the glory of the Lord (Mesija - Georg F. Haendel); Kaj se vam zdi (Janez Močnik); Blažena noč (Vinko Vodopivec)* ter *Gloria in Credo kreolske maše Ariela Ramirez* z vedno prijetnim inštrumentalnim spremstvom kitare, bobnov, tolkal, čaranga, klavirja in solo petja Marcela Brule.

Posamezno predstavitev zborov je sklenil mešani zbor iz sosednega mesta Hurlingham, s šestimi skladbami in sicer *Alleluia (Ralph Manuel);*

Pater Noster (Alberto Grau); Lacrimosa (del Requiem - Osún Calixto Álvarez); Rumbambán (Rafael C. Inciarte); A tu lado (habanera - Javier Busto) in Rosas Pandan (balitao) - tradicionalna filipinska.

Mogočen konec smo doživeli, ko so vsi trije zbori skupno nastopili in je v katedrali zadonelo v prvi vrsti v slovenščini *Sonce že zahaja (Franz Gruber)*, nato *Selección de temas navideños tradicionales (Carlos Barraquero)* in slavnostni zaključek z Haendelovo *Alelujo*, ki nam je še dolgo donela v kipečih srcih božičnega vzdušja.

Prepolna cerkev navdušenih poslušalcev je z iskrenim, dolgim aplavzom nagradila pevce in oba vodja zborov, ki so z velikim talentom in predanostjo zaokrožili izvrsten božični večer.

Božični večer, ki vsem vliva zvrhano mero upanja, ne bi bil popoln, če ne bi bilo čudovitega petja.

a. c.

BARAGOVA ŠOLA

V nedeljo 7. decembra smo se zbrali v dvorani in se od tam v sprevedu usmerili do cerkve Marije Kraljice. Tam nas je župnik g. Jože Bokalič sprejel in daroval zahvalno sv. mašo. Pri maši so sodelovali starši osmošolk.

V dežju smo kar hitro odkorakali zopet do Doma, kjer so nekateri že čakali na nastop. Najprej smo sprejeli zastavonoši: Josefino Barle Goljevšček in Cecilijo Urbanija.

Sledila je poslovitev osmošolk. Ga. Liljana Zidar je Josefini Barle Goljevšček, Mori Čeč in Ceciliji Urbaniji pripela rdeč nagelj z roženkrautom in rožmarinom, kot simbol slovenstva. Stopile so na oder in nam podale Kunčičevo »Naša beseda«. Pravo čustvo je v verzih »Lepa je, ubrana,

nesmrtna ... Večna je naša beseda!«.

Voditeljica šole je namenila poslovilne besede tem prijaznim in nasmijanim osmošolkam, ki so bile vedno pripravljene za delo in pomoč v šoli in tudi v skupnosti. Želela jim je najlepše in najboljše za prihodnost.

Ostalim učencem je tudi izrekla nekaj besed in jih posebno vabila k počivanju, a da naj s tem ne postanejo lenuhi. Naj čas počitka izkoristijo za občudovanja narave, igre na prostem, lepe knjige in sodelovanje pri domačih opravilih. Staršem se je zahvalila za pomoč, prijaznost in trud, ko priskočijo na pomoč. Veselila se je prijateljske družbe in spodbudnih besed, ker le-to je edini način reševanja težav, ki so nenehno na poti odraščanja naših otrok!

Na odru je bil nakazan razred. Tam so nam otroci pokazali, kaj vse se dogaja med šolsko uro. S prizorom smo želeli pokazati, da »se ne učimo za šolo, marveč za življenje«. Učiteljica Cecilija Urbanija je z učenci ponavljala slovnico. Otroci so učiteljici večkrat odgovarjali s smešnicami in nagajali, kot se včasih zgodi v razredu. Učenci so še pokazali, kako je »tragično«, ko učiteljica narekuje domačo nalogo. Ob koncu šolske ure je poklicala Aleno (Vanina Grbec) in Katarino (Mora Čeč), ker je odkrila, da sta prepisovali.

Alena je tajila pred učiteljico in tako je Katarina odšla žalostna domov. Doma je babica (Josefina Barle Goljevšček) potolažila vnučkinjo in jo z domišljijo peljala v »Azil« - Brenkov prizor, ki ga je priredila in režirala ga. Monika Urbanija. Babica je vnučkinjo želela prepričati, da smo v življenju večkrat krivično obsojeni, a vrednote nam pomagajo potrpeti. Takoj je stopila k vratom sosedova Alena in se kesala; obljubila pa je, da bo učiteljici povedala po pravici. Naslednji

dan je bila učiteljica vesela resnice.

Takoj so na oder stopili najmlajši. Petje je pripravila gđ. Gizela Grbec in recitacijo »Abecede« ga. Helena Cerar.

Imeli smo pa še presenečenje za učence - s spričevalom so dobili vabilo za taborjenje za naslednji konec tedna. Prespali bi v Hladnikovem domu. Povabili smo še bivše osmošolce.

Naslednji petek smo kar hitro postavili šotore in razložili naloge. Otroke smo razdelili v dve skupini in po končanem nogometu smo začeli z iskanjem zakladov. Vsaka skupina je morala najti svojega. Zakopana sta bila globoko nekje na igrišču. Tekali so gor pa dol, in končno so prišli do cilja. Našli so kup sladkarij, toda - za po večerji, ker makaroni z omako so bili že pripravljene. Po večerji je kres

zaplapolal visoko. Zapeli smo in se skupaj na sredi igrišča zbrali za večerno molitev. Mlajši so kar hitro šli v šotore, drugi smo se pa igrali med dvema ognjema do njih.

Noč je bila zelo kratka, posebno pa za

učitelje. Seveda tudi za nekatere fante, ki so brcali žogo do jutra.

Ob zajtrku je sonce že zelo pripekalo. Vročina nas je potisnila pod evkalipte. Igrali smo se abecede in iskanje v vreči. Pa se seveda tudi malo posladkali s čokolado, ki smo jo dobili iz Bariloč. Prav lepo smo se zahvalili ge. Zdenki Janovi za sladko in okusno darilo! Pa tudi za njene prav lepe in spodbudne besede.

Časa je bilo še za ročno delo: otroci so s pokrovčki plastenk pripravili božično drevesce, mlajši so barvali jaslice in angelčke.

Težko je bilo pod soncem pospravljati reči, a so bivši osmošolci bili pripravljeni pomagati najmlajšim. Mlajši dečki so med tem pomagali pri žaru. S tem se učijo, da se s skupnim delom in pomočjo prej dosežejo cilji. Po kosilu, ker je termometer že kazal 32°C, smo dobili še sladoled.

Prav lepo smo doživeli konec šolskega leta, si voščili za praznike in odšli domov.

Zahvalim se vsem učiteljem in odboru staršev, ki so vedno pripravljene sodelovati in dobrovoljno nuditi vrednote našim otrokom. Zavedamo se, da smo skupnost, ki želi dobro prihodnji generaciji.

LvS

ENTRE RÍOS

23 let slovenskega preporoda

Po teh 23. letih, odkar preučujem stotine dokumentov povezanih s slovenskim vseljivanjem, ki se je nastanilo v provinci Entre Ríos, in še več opisujem o tem, želim pisno predstaviti nekaj misli, nekatere meni presenetljive, ter izraziti hvaležnost iz dna srca tolikim, ki so mi pomagali.

Častni Konzul
C.C. Bizai

Prva zahvala častnikarju Tonetu Mizeritu in tej dragi Svobodni Sloveniji, ki toliko obvešča o slovenskih dejavnostih; in še toliko drugim, ki so mi mnogo pomagali pri mojem skromnem delu, da se je prepoznala ta stara, izgubljena, pozabljena in še vedno malo poznana slovenska imigracija v daljni Entre Ríos.

Vse se je začelo, ko mi je pred 25. leti uspelo dobiti rojstna lista mojih dedov: Jožeta

Bizaja in Frančiške Prinčič. Od tam naprej so si sledili dogodki, ki so me spodbudili, da sem še in še brskal po starih knjižnicah province, države in po svetu. Ne le zaradi etnične istovetnosti mojih prednikov, temveč tudi mnogih imigrantov, ki so bili vedno »prevarani« s tistim avstrijskim potnim listom.

S svojo prvo knjigo »Crónica de una familia eslovena en Entre Ríos«, in ko sem še zelo malo vedel o Sloveniji, sem začel to strastno opravilo, sem se najprej povezal z veleposlaništvom, ki me je naslovilo na nekatere osebe, ki so mi mnogo pomagale. Najprej Slovensko društvo Triglav v Buenos Airesu, preko katerega je moj sin José mogel oditi v Slovenijo, da se je naučil slovenščine; mi pa smo korak za korakom obujali jezik naših prednikov. Nato arhitekt Jure Vombergar, ki se mu moram res zelo zahvaliti, posebno v prepoznavanju priimkov. Takoj za tem se pojavi msgr. Jure Rode, ki je bil odgovoren, da smo v svetišču na Sveti Gori ustoličili orjaški rožni venec iz San Benita. Poleg tega me je s čudovitimi besedami navduševal, naj nadaljujem s to resnično križarsko kampanjo.

Za tem so se razne ustanove iz Buenos Airesa zanimale za moje delo in me prosile za predavanja, ki so mi pomagala, da sem prišel do Narodnega muzeja imigracije. Znašel sem se pred stalnico, ki me je presenetila: skoraj popolno neznanje prihoda te imigracije leta 1979 v Entre Ríos.

A takoj za tem sem dobil v roke kar nekaj starih publikacij, ki so že govorile o tej imigraciji, nekatera zelo podrobno, iz česar sem sklepal, da se jih ni bralo, vsaj ne na splošno, saj so vsebovale vrsto zanimivih podatkov.

Nekatere teh publikacij so bile: čudoviti prevod Martina Fierra (dr. Tine Debeljak – 1970), ki na strani 12 povzeto opiše prihod te imigracije. Isto objavi dr. Peter Rant leta 1959 v svojem delu »Slovensko vseljivanje v Argentino«. A najbolj pomembno delo opravi msgr. Janez Hladnik, ki na straneh katoliške revije Duhovno življenje opisuje svoja pogosta potovanja v obrečje (litoral), od 1936 do 1948, in nudi točne podatke o teh imigrantih, ki so prišli v Entre Ríos. Te opise sem nato povzel in objavil v Svobodni Sloveniji. Ta duhovnik je tudi prinesel imigrantom v Entre Ríos kip Lujanske Marije in bil pobudnik, da je med drugimi tudi moj ded daroval denar za dograditev veličastne bazilike. O tem pričajo zgodovinske plošče.

Položaj splošnega neznanja me je spodbudil, da sem napisal čim več, ker sem smatral, da ni pravilno, da bi moji dedje in peščica vseljencev potrjenega slovenskega izvora ostali v senci pozabe.

Zaradi tega sem nadaljeval raziskovanja in do danes k tej zgodovini prispeval štiri knjige, video

posnetek, več kot sto petdeset uvodnikov v dnevnikih in revijah, domačih in svetovnih medijev. K temu prištem še podobno število predavanj in javnih debat. Prispeval sem nad deset zgodovinskih utemeljitev o slovenski prisotnosti v Entre Ríos. K temu prištem še, v zadnjih petih letih, letna predavanja na pravni fakulteti Katoliške univerze v Paraná o diplomatskih predstavništvih in o zgodovini Republike Slovenije. Uporabil sem tudi gradiva neslovenskih avtorjev, ki tudi govorijo o tej slovenski vselitvi v Entre Ríos. Dobil sem tudi originalne dokumente v Muzeju tržaškega pristanišča.

A ni bilo vse prijetno. Nekdo se je obrnil name, da bi svetoval o zgodovini slovenske vselitve v tej provinci, z namenom diplomatskega dela. Nudil sem vse gradivo, ki sem ga nabral; pristal sem na intervju, ki se je raztegnil na tri dni in na dodatne osebne razgovore. Končno je bila spisana teza, polna grobih zgodovinskih napak, ki so imele prizvok žalitve in celo sramotjenja, v pomanjkanju spoštovanja vseh potomcev, ki živijo v tej provinci. Obteževalna okoliščina je to, da sem na te napake opozoril. A delo, ki je prineslo univerzitetno diplomu, je bilo predstavljeno tudi v inozemstvu in deležno pomembne nagrade. Seveda gotovo žirija ni bila poučena o skupku zgodovinskih napak. Čeprav razumem, da napake stori nekdo, ki dela, ni isto, kadar so te »napake« sad slabonamernosti; dokaz »pragmatičnega oportunitizma«. Nekaj, na kar je treba pozabiti. A ta žalostna izkušnja nikdar ne bo zatemnila ogromnega veselja spričo iskrene podpore toliko ljudi, ki so mi za vedno razveselili srce.

Da nadaljujem z osebami, ki so veliko pripomogli k poznanju slovenske zgodovine, naj poudarim delo novinarja Mirka Vasleta in njegovo »Kratko zgodovino slovenskega slovstva« (2003) in nedavne »Slovenski znanstveniki skozi čas« (2013); kakor tudi prispevek dr. Jožeta Ranta s knjigo »Slovenski eksodus 1945« (2007). Ta dela predstavljajo prave referenčne mejnike za poznanje Slovenije, ker so objavljena v španščini, edini način, da ima široka argentinska publika lahko dostop do poznanja bogate zgodovine

Slovensko slavlje v provinci Entre Ríos

Republike Slovenije. Ta provinca, ki je bila zaradi politične usode prisiljena, da izgubi slovenski jezik, je hvaležna za te pomembne prispevke.

Poseben odstavek zaslužijo slovenske šole, domovi in društva, ki toliko prispevajo k ohranjanju jezika in slovenskih izročil. Njihovo delo je najboljši način, da izkažejo poklon spominu drage domovine, ki so jo mnogi morali zapustiti iz poznanih zgodovinskih vzrokov. Tisto izkoreninjenje mora biti gotovo eno najhujših trpljenj, ki jih prenaša človeška oseba; in ohraniti jezik in tradicije je lahko balzam, ki pripomore k preživetju.

Posebna zahvala vladi Republike Slovenije, ki mi je zaupala in me počastila, ko me je imenovala na čelo slovenskega konzulata v Paraná.

Tisti, ki v Argentini pišemo o Sloveniji, imamo moralno dolžnost, da nudimo poznanje o domovini naših prednikov v vseh pogledih, kot to delajo tukaj imenovani in še mnogi drugi. Ti so pripomogli, da so Slovenijo spoznali tisoči Argentinec, ki tega sicer ne bi nikdar mogli. Zato lahko zatrdim, da se je v Entre Ríos prešlo iz popolnega neznanja o Sloveniji in njenem vseljivanju, v stanje zelo zanimivega poznanja. Na ta način smo izpolnili z našo vestjo slovenskih sinov, da »mnogi spoznajo domovino naših prednikov«.

C.H. Carlos César Bizaj
Konzul Republike Slovenije v Paraná

SLOVENSKA VAS

Izreden božični užitek

V soboto 27. in v nedeljo 28. decembra 2014 smo Slovenci iz dveh okrajev Velikega Buenos Airesa lahko uživali ob petju božične zborovske glasbe. V soboto smo v Slovenski vasi, v cerkvi Marije Kraljice, v nedeljo pa v slovenskem domu v Carapachaju poslušali lepe božične pesmi v izvedbi Zbora pod vodstvom njegovega ustanovitelja prof. Andreja Jana. Posebnost tega zbora je, da je sicer sestavljen iz dveh delov, izhajajočih iz prej omenjenih okrajev, nastopa pa vedno kot celota. Nekaj vaj je ločenih, nekaj pa skupnih. To predstavlja za dirigenta poseben napor, zaradi skoraj štirideset kilometrske razdalje med eno in drugo polovico, ki jih mora redno prevoziti. Vendar, ljubezen do glasbe in do slovenskega zborovskega petja vse premore.

Zbor je začel peti nekako pred dvema letoma in v tem času nastopil že nekajkrat v naši skupnosti (zadnjič npr. v Slovenski hiši ob priložnosti zlate maše g. Franceta Urbanije). Z veseljem pozdravljamo njegov nastanek v okrajih, kjer že dalj časa ni bilo zborovske aktivnosti. V tej iniciativi vidimo željo in voljo po ohranjanju in gojenju mnogih vrednot, ki se kažejo v tovrstni dejavnosti: Glasbena kultura, prosvetno delo, združevanje med Slovenci, nastop tudi pred domačini, in še katero. Že lani ob istem času nam je Zbor postregel s podobnim koncertom v obeh omenjenih okrajih. Tako lani, kot letos je bila zboru pridružena tudi instrumentalna godalna skupina osmih mladih glasbenikov (šest violin in dva violončela).

Program je bil po eni strani klasičen in znan, po drugi pa popolnoma nov. Podan je bil kot neke vrste venec, v katerem so se prepletale melodije klasičnih skladb

(Adeste fideles), z nekaterimi svetovnimi (npr. O little town of Bethlehem, Sveta noč), ter argentinskimi (npr. Huachi torito). Potem je sledila vrsta lepih slovenskih (med njimi Rajske strune, Pastirci kam hitite). Ves ta venec je bil pa po svoje glasbeno prirejen, da sta se lahko prepletala vokalni in godalni element.

Vsa priredba je delo prof. Jana. To je že predstavljalo novost. Posebno je pa treba poudariti popolnoma nov in izviren del programa, s katerim se je koncert začel, in sicer slovenski Magnificat, nova skladba prof. Andreja Jana, ki smo jo slišali v krstni izvedbi. Skladba je narejena na slovensko besedilo Magnificata, tako da je s tem narejen doprinos ne samo h glasbeni kulturi temveč tudi k slovenski, kot že večkrat, tudi tokrat nastali v zdomstvu. Popolnoma izvorna stvaritev je vredna največje pohvale in se bo gotovo uvrstila med upoštevane skladbe modernih slovenskih komponistov.

Ta božični koncert se gotovo uvršča v krščansko tradicijo, ki je za božič s petjem vedno poskrbela za lepo vzdušje in ustvarjanje primerne atmosfere za sprejem Odrešenika. Ker je v današnjem zmaterializiranem in zrelativiziranem svetu tega vedno manj, so izvedbe, kot je bila ta, še toliko bolj zaželeno, lepo sprejete in občudovane. Zato naj gre vsa zahvala dirigentu, pevcem in obema krajevnima skupnostma in krajevnima domovoma, ki so s svojim naporom in podporo nastop omogočili. Prav tako pa gre tudi zahvala župniku cerkve Marije Kraljice, č.g. Jožetu Bokaliču, ki je radodarno dal na razpolago cerkvene prostore za tako lepo duhovno, kulturno in slovensko srečanje.

A. F.

CARAPACHAY

S petjem si olepšaš molitev ...

Neverjetno kako beži čas. Zdelo se nam je, da ni še dolgo od prvega božičnega koncerta a je leto dni že mimo in smo se ponovno znašli v božičnem času...

Pred leti ni bilo misliti, da bi se v Carapachaju in Lanusu obnovila navada pevskega zbora, in sploh skupnega sodelovanja teh dveh zborov. A vse to je mogoče in izvedljivo če dobiš pravega voditelja.

Tako Lanuščani kakor Carapachajci imamo istega zborovodjo že tri leta. Iz srca smo mu hvaležni za ves trud in požrtvovalno delo ki ga ima z nami. Začel je skoraj iz nič, saj nismo izkušeni pevci in je bilo potrebnih veliko ur vaj, da smo uspeli do prvih pesmi.

Dragi profesor Andrej Jan: naj te Bog ohrani pri zdravju med nami in naj ti vse bogato povrne.

Božični čas je čas veselja, zbravnosti in molitve, in ker se s petjem molitev lahko olepša in poglobi, smo tudi to pot pripravili skupni

božični koncert in predstavili prvega v lanuškem krogu in sicer v cerkvi Marije Kraljice 27. decembra 2014 in naslednji dan v Slovenskem domu v Carapachaju, ob zelo lepem obisku na obeh krajih. (Podroben opis programa glej v gornjem članku - op. ur.)

Koncerta sta bila posvečena naši prijateljski in članici Mimi Bokalič, ki je bila tik pred koncertom zdravstveno prizadeta. Želimo ji hitro okrevanje ...

Za zaključek bi se rad zahvalil vsem ki ste pripomogli na en ali drug način k uspehu obeh koncertov.

Lep pozdrav in srečno novo leto vsem.

Damijan Ahlin

NOVICE IZ SLOVENIJE

PREMIKI V GLAVAH VOZNIKOV

Leto 2014 je bilo po številu prometnih nesreč najuspešnejše do zdaj, poudarjajo na agenciji za varnost prometa. Zgodilo se je 17.899 prometnih nesreč, kar je 16 odstotkov manj kot še leta 2010. Izboljšanje stanja je po oceni policije posledica večjega nadzora in številnih preventivnih akcij ter posledičnega „premika v glavah voznikov“.

TUDI V LJUBLJANI GROZIJO ČASNIKARJEM

Neznanec je na družbenem omrežju Facebook zagrozil s fizičnim nasiljem novinarjem tednikov Demokracija in Reporter. Uredništvo Demokracije je proti storilcu, katerega profil ni več dosegljiv, že vložilo kazensko ovadbo. Grožnja so takoj obsodili v Združenju novinarjev in publicistov in Društvu novinarjev Slovenije ter na Mirovnem inštitutu.

SKUPNI LABORATORIJ

Institut Jožef Stefan je s francoskim inštitutom CNRS-Nancy, največjo raziskovalno organizacijo v Evropi, podpisal sporazum o ustanovitvi skupnega laboratorija LIA. S tem se odpirajo številne možnosti za mlade slovenske raziskovalce, hkrati pa bo sodelovanje tudi finančno okrepilo največjo slovensko raziskovalno ustanovo. Sama vzpostavitev laboratorija ji sicer ne prinaša neposrednega denarja, a na račun sodelovanja pričakujejo številne nove mednarodne projekte.

PO 75 LETIH SE SELIJO V TURČIJO

V kamniškem Svilanitu nedolgo po tem, ko so praznovali 75-letnico obstoja, ugašajo stroje in proizvodnjo tekstilnih izdelkov selijo v Turčijo. Direktorica in večinska lastnica Mojca Šubic je uresničila napovedi in na skupščini dan pred božičem sprejela sklep o začetku likvidacije.

BREZPOSELNIŠTVO IN ZAPOSLOVANJE V LETU 2014

Decembra lani se je število registriranih brezposelnih na mesečni ravni podobno kot v prejšnjih letih povišalo, je bilo pa prvič po petih letih nižje na letni ravni. Konec decembra je bilo registriranih 119.458 brezposelnih, kar je 3,5 odstotka več kot novembra in 3,7 odstotka manj kot decembra lani. V celotnem letu 2014 je bilo v povprečju prijavljenih nekoliko več brezposelnih kot leto prej, je bilo pa za skoraj 14 odstotkov več zaposlitev brezposelnih, je sporočil zavod za zaposlovanje.

PO SVETU

PRESEDNIŠKE VOLITVE NA HRVAŠKEM

Nekdanja hrvaška zunanja ministrica Kolinda Grabar Kitarović bo postala nova hrvaška predsednica. Na nedeljskih volitvah je slavila s 50,4 odstotka glasov, njenemu protikandidatu, dosedanjemu predsedniku Ivu Josipoviću, pa so volivci zaupali 49,6 odstotka glasov. Grabar Kitarovićeva je po zmagi obljubila, da si bo prizadevala, da bo Hrvaška med najbolj razvitimi državami Evropske unije in sveta. Hrvaški narod pa je pozvala k enotnosti, da bi skupaj izboljšali gospodarsko in socialno stanje v državi. Med drugim je kandidatka HDZ dejala, da bo Hrvaška imela močno zunanjo politiko, sosedne države pa je povabila na pogovore o vseh odprtih vprašanjih. Dodala je, da bo zahtevala pravice za hrvaško manjšino v sosednih državah, kot jo imajo pripadniki teh nacionalnih manjšin na Hrvaškem. Oba kandidata sta dobila več kot milijon glasov, Grabar Kitarovićeva pa nekaj deset tisoč več kot Josipović. Nova predsednica je zmagala v 14 županijah, predvsem na vzhodu in jugu Hrvaške, Josipović pa v sedmih županijah, ki so večinoma ob meji s Slovenijo. Volitev se je udeležilo več kot 2,2 milijona volivcev, kar je nekaj manj kot 59 odstotkov volilnih upravičencev.

SHOD PROTI TERORIZMU

Na shodu v znak solidarnosti z žrtvami terorističnega napada v Parizu se je v nedeljo zbralo približno 1,5 milijona ljudi, približno milijon ljudi pa se je zbralo tudi v drugih francoskih mestih. Tamkajšnja policija še vedno išče pomočnike, ki naj bi sodelovali pri petkovem napadu, oblasti pa so poostrele tudi varnost v judovskih šolah, varnost po državi pa je začela zagotavljati tudi vojska. S shodi so se poklonili žrtvam nedavnega napada in izrazili nasprotovanje terorizmu. V prvi vrsti so roke sklenili številni svetovni voditelji, ki so na pohod krenili ob boku francoskega predsednika Hollanda.

URADEN UMIK?

Islandija namerava tudi uradno umakniti prošnjo za članstvo v Evropski uniji, ki jo je vložila leta 2009. Vlada

PISALI SMO PRED 50 LETI

»PRVORAZREDNA KULTURNA DEJAVNOST SLOVENCEV V ARGENTINI«

V Buenos Airesu že 14 let izhaja ugledni hrvaški trimesečnik »Hrvatska revija«. V številu 4 za leto 1964 je njen urednik Vinko Nikolič, priznani hrvaški pesnik, prikazal na straneh 497 in 498 pod gornjim naslovom kulturno delavnost slovenske ideološke emigracije v Argentini.

Hrvatskim izseljencem po svetu in njenim prijateljem jo prikazuje takole:

»Iskreno obžalujemo, da ne moremo redno in temeljito spremljati založniške dejavnosti svojih prvih sosedov (doma in tukaj) Slovencev. Oni izdajajo toliko knjig, da jih zanje lahko zavida vsaka emigrantska skupnost, tudi hrvaška. Te knjige so izdane v tako izredni tiskarski opremi, so tako solidne in prikupne, da je naravnost nerazumljivo, da to izdaja majhna in siromašna emigracija malega naroda. Slovenci so dobro razumeli, da je njihova kulturna afirmacija glavno sredstvo tudi politično-narodne afirmacije. Zato v to delo vlagajo svoje izbrane moči ...

Slovenci pogosto vzbujajo pravo presenečenje in začudenje. Treba jih je samo pogledati tu v Argentini: kam vse se ta peščica ni razlezla in kje vse ni razvila svoje delavnosti. Kot mravlje so pridni in kot čebele so varčni ter na mnogih področjih bogatijo - tako kulturno kakor tudi gospodarsko-politično svojo narodno skupnost. Koliko domov imajo, koliko zadrug, koliko prireditvev (političnih, verskih, kulturnih in športnih). Slovenci imajo tu celo dva tednika, česar nima nobena druga emigrantska skupnost! Politično informativni list »Svobodna Slovenija« in verski list »Oznanilo« (imajo tudi dve tiskarni). Kot malokatera druga skupnost imajo tudi književno nagrado. Za tekoče leto je objavljena v iznosu 100.000 pesov. Prirejajo slikarske razstave, gledališke predstave, športne prireditve, kakor da so v svoji Ljubljani.«

...

(Svobodna Slovenija, 21. januarja 1965 - št. 3)

naj bi ustrezen zakonodajni predlog parlamentu predložila v kratkem. To je pred dnevi napovedal premier, njegove besede je nato podkrepil še zunanji minister, ki je prepričan, da bo država svoje interese bolje zasledovala zunaj povezave.

OBLIKOVANA VLADA

Po treh mesecih pogajanj po izvolitvi Ašrafa Ganija za novega predsednika države so danes končno objavili sestavo nove afganistanske vlade narodne enotnosti. To mora zdaj potrditi še parlament. Do oblikovanja vlade narodne enotnosti je prišlo, ker je spor po lanskim predsedniških volitvah skorajda ogrozil stabilnost države. Spomnimo, da sta oba predsedniška kandidata razglasila zmago, del glasov pa so šteli še enkrat. Na koncu je prišlo do dogovora med Ganijem in Abdulahom o delitvi oblasti.

ČRNA SKRINJICA

Indonezijski potapljači so z dna Javanskega morja potegnili eno od dveh črnih skrinjic letala malezijske družbe AirAsia, ki je s 162 ljudmi na krovu strmoglavilo 28. decembra lani. Gre za skrinjico, ki beleži podatke o poletu in bi lahko pomagala pri razjasnitvi okoliščin nesreče. Strokovnjaki naj bi že zaznali mesto tudi druge skrinjice, snemalniki zvoka v pilotski kabini. Prav ta naj bi razkrila, kaj se je tik pred strmoglavljenjem dogajalo v pilotski kabini. Domnevno naj bi bilo za nesrečo krivo slabo vreme, a končnega odgovora brez črnih skrinjic ni mogoče podati.

RESUMEN DE ESTA EDICION

REVISTA CULTURAL ANIVERSARIO

Como la corona de la fructífera vida de la Acción cultural eslovena (SKA), está a disposición de los fieles lectores la edición aniversario de la revista cultural Entre-siglo (Meddobje). La publicación en el 60º aniversario de SKA sorprende nuevamente con una gran cantidad de textos en más de 250 páginas que incluyen poesía, prosa, estudios literarios, contribuciones artísticas, entrevistas y mucho más. Desde el semanario recomendamos la lectura, especialmente en este compendio histórico, con autores eslovenos de gran prestigio y calidad narrativa. Como en todo número aniversario, no faltan las diversas miradas sobre este importante evento, como tampoco la recopilación de poesías y prosas de los socios más destacados, en algunas de sus tantas creaciones magistrales. (Pág. 2)

TERMINARON LAS CLASES

El domingo 7 de diciembre pasado, fue el día elegido para realizar el cierre de fin de año del curso esloveno Baragova šola que se dicta en Hladnikov dom, Lanús. La jornada se inició con la santa misa ofrecida por el párroco Jože Bokalič. De allí docentes, alumnos y familiares fueron hasta el Centro esloveno para el acto de cierre. Tres alumnas egresaron de Baragova šola y se despidieron recitando una poesía. Más tarde, la directora les dirigió unas palabras, como así también al resto de la comunidad educativa. Nuevamente sobre el escenario, se desarrolló una breve historia actuada por los alumnos. Junto con la entrega de boletines llegó una sorpresa: estaban todos invitados al campamento en Hladnikov dom, el siguiente fin de semana. Invitaron también a los egresados 2013 y pasaron dos días ¡espectaculares! (Pág. 3)

ESLOVENOS EN ENTRE RÍOS

El cónsul honorario en Paraná, Carlos César Bizai, relata en este número una síntesis desde el inicio hasta la actualidad, de su arduo trabajo en pos de que los entrerrianos conozcan a Eslovenia y que los descendientes de los eslovenos que residen hoy en Entre Ríos y principalmente en Paraná, conozcan los orígenes y el desarrollo de la vida en aquellos tiempos, de dicha oleada migratoria. El relato - además de agradecer a quienes le ayudaron en el camino de recolección de datos e investigación exhaustiva con documentos de la época o con palabras de aliento y difusión - se inicia cuando Carlos C. Bizai encontró las partidas de nacimiento de sus abuelos, hace ya 25 años. Ese fue el empujón que lo llevó a investigar en la provincia, en el país e incluso en el exterior. Esto lo llevó a publicar cuatro libros, editar un video, escribir para diversos medios de comunicación; además de dictar conferencias y participar en charlas y debates. Hubo contratiempos y algunas desilusiones, que no opacaron el tesón por dar a conocer la historia de las raíces y la historia de Eslovenia. (Pág. 4)

CONCIERTO DE NAVIDAD

El Coro esloveno de San Justo (dirige Prof. Andrejka Selan Vombergar, técnico vocal Marcelo Brula) sorprendió gratamente el 14/12/2014 por la noche en la Catedral de Morón, donde junto al Coro femenino de la Municipalidad de Hurlingham y el Coro estable municipal de Hurlingham (ambos dirigidos por el maestro Diego Alfredo Pérez), con un concierto navideño. La selección del repertorio fue nutrida y variada. El poderoso final fue con tres coros interpretando de manera conjunta un tema en esloveno, una selección de temas navideños tradicionales y el broche de oro se cerró con el Aleluya de Haendel. La Navidad vibró en los corazones de todos los presentes.

Por otro lado, recordemos que el coro integrado por eslovenos de Carapachay y Lanús, dirigidos - hace ya tres años - por el Prof. Andrej Jan, tuvieron también su concierto navideño, con la particularidad de que fue por partida doble. El primero en la iglesia María Reina en Lanús, y el segundo en el centro esloveno de Carapachay, para que todos pudiesen disfrutarlo. (Págs. 3 y 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Franci Znidar / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar in esloveniau@gmail.com. Za Društvo ZS: Franci Znidar / Urednik: Tone Mizerit Sodelovali so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin in Jože Horn, Metka Mizerit, Marko Kremžar, Katica Cukjati, Ivana Tekavec, Marko Vombergar, Luciana Servin, Marko Čeč, Carlos Cesar Bizai, Andrej Fink in Damijan Ahlin. Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina in Časnik.si.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 820.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 1120.-; beli papir \$ 1270.-; Bariloche; \$ 950.-; obmejne države Argentine, 260.- US dol.; ostale države Amerike, 290.- US dol.; ostale države po svetu, 320.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 210.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

